

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

Αναπληρωτής Υπουργός
Ευρωπαϊκών Υποθέσεων

05 ΙΩΝ. 2015

**ΑΔΙΑΒΑΘΜΗΤΟ
ΚΑΝΟΝΙΚΟ**

Αθήνα, 5 Ιουνίου 2015
Α.Π. 7550/ΑΣ 23981

ΠΡΟΣ : Βουλή των Ελλήνων

Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου/Τμήμα Ερωτήσεων

ΚΟΙΝ.: Βουλευτή κα Καφαντάρη Χαρούλα (Χαρά)
 Βουλευτή κα Αμμανατίδου – Πασχαλίδου Ευαγγελία (Λίτσα)
 Βουλευτή κα Αναγνωστοπούλου Αθανασία (Σία)
 Βουλευτή κ. Αραχωβίτη Στάυρο
 Βουλευτή κα Αυλωνίτου Ελένη
 Βουλευτή κα Γαϊτάνη Ιωάννα
 Βουλευτή κα Γεροβασίλη Όλγα
 Βουλευτή κα Γεωργοπούλου – Σαλτάρη Ευσταθία (Εφη)
 Βουλευτή κ. Γιαννακίδη Ευστάθιο
 Βουλευτή κ. Δέδε Γιάννη
 Βουλευτή κ. Δημαρά Γεώργιο
 Βουλευτή κ. Ζαχαριά Κωνσταντίνο
 Βουλευτή κα Ιγγλέζη Αικατερίνη
 Βουλευτή κ. Καματερό Ηλία
 Βουλευτή κα Κανελλοπούλου Μαρία
 Βουλευτή κ. Καραγιάννη Ιωάννη
 Βουλευτή κα Καρακώστα Ευαγγελία (Εύη)
 Βουλευτή κα Κατριβάνου Βασιλική
 Βουλευτή κ. Κριτσωτάκη Μιχάλη
 Βουλευτή κ. Κυριακάκη Βασίλη
 Βουλευτή κ. Μιχελογιαννάκη Ιωάννη
 Βουλευτή κ. Μπαλαούρα Γεράσιμο
 Βουλευτή κ. Μπάρκα Κωνσταντίνο
 Βουλευτή κ. Πάντζα Γεώργιο
 Βουλευτή κ. Παπαδόπουλο Θανάση (Σάκης)
 Βουλευτή κ. Ρίζο Δημήτριο
 Βουλευτή κ. Σεβαστάκη Δημήτριο
 Βουλευτή κ. Σκουρολιάκο Παναγιώτη (Πάνος)
 Βουλευτή κα Σκούφα Ελισσάβετ (Μπέττυ)
 Βουλευτή κ. Σταθά Ιωάννη
 Βουλευτή κα Σταμπούλη Αφροδίτη
 Βουλευτή κ. Συρμαλένιο Νίκο
 Βουλευτή κα Σωτηρίου Ελένη
 Βουλευτή κ. Τζαμακλή Χαρίλαο
 Βουλευτή κα Τριανταφύλλου Μαρία
 Βουλευτή κα Τσανάκα Αλεξάνδρα
 Βουλευτή κ. Φάμελλο Σωκράτη
 Βουλευτή κα Ψαρρέα Ελένη
 Βουλευτή κ. Ψυχογιό Γεώργιο

ΑΔΙΑΒΑΘΜΗΤΟ

Υπουργείο Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού/ Γρ. κ. Υπουργού
Υπουργείο Παραγωγικής Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας/
Γρ. κ. Υπουργού

Ε.Δ.: Διπλ. Γρ. κ. Πρωθυπουργού
Διπλ. Γρ. κ. Υπουργού
Διπλ. Γρ. ΑΝΥΠΕΞ κ. Τσακαλώτου
Γραφείο κ. Γεν. Γραμματέως
Γραφείο κ. Αναπληρωτή Γενικού Γραμματέα
Γρ. κ.κ. Α', Β, & Γ' Γεν. Δ/ντών
Α7, Β4, Γ1 Δ/νσεις
Υπηρεσία Ενημέρωσης και Δημόσιας Διπλωματίας

ΘΕΜΑ: Απάντηση στην κοινοβουλευτική ερώτηση υπ' αριθμ. 2467 από 12.05.2015 των Βουλευτών του ΣΥΡΙΖΑ

Οι διαδικασίες για τη Συνολική Οικονομική και Εμπορική Συμφωνία (CETA) με τον Καναδά ξεκίνησαν τον Οκτώβριο του 2009 και ολοκληρώθηκαν τον Αύγουστο του 2014. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έδωσε στη δημοσιότητα το συμφωνηθέν κείμενο (consolidated text) το Σεπτέμβριο του 2014, ενώ η διαπραγμάτευση ολοκληρώθηκε τυπικά, κατά τη Σύνοδο Κορυφής ΕΕ-Καναδά στην Οττάβα στις 26/9/2014. Τη χρονική αυτή περίοδο, η CETA βρίσκεται στο στάδιο της νομοτεχνικής επεξεργασίας ("legal scrubbing").

Το ενοποιημένο κείμενο της CETA δύναται να αναζητηθεί στην ιστοσελίδα <http://ec.europa.eu/trade/policy/in-focus/ceta/>

Το ζήτημα της πλήρους προστασίας της Γεωγραφικής Ένδειξης της φέτας αποτελεί προτεραιότητα για την ελληνική πλευρά και, στο πλαίσιο αυτό η Ελληνική Κυβέρνηση έχει επανειλημμένως εγείρει το θέμα. Στο τελευταίο Συμβούλιο Εξωτερικών Υποθέσεων/Εμπορίου (Βρυξέλλες, 7 Μαΐου 2015), ο αρμόδιος Υπουργός κ. Σταθάκης ήγειρε και πάλι το θέμα, λέγοντας χαρακτηριστικά ότι «το αποτέλεσμα των διαπραγματεύσεων δεν είναι αυτό που επιθυμούμε. Η χώρα μας επιδιώκει την όσο το δυνατόν καλύτερη προστασία της Γεωγραφικής Ένδειξης Φέτα, ακόμα και στην παρούσα φάση της νομικής επεξεργασίας της Συμφωνίας, στο πλαίσιο των περιορισμένων διαθέσιμων δυνατοτήτων». Συμπλήρωσε δε ότι, «θα πρέπει να αναζητηθούν λύσεις που να επιτρέπουν την έγκριση της Συμφωνίας από το Ελληνικό Κοινοβούλιο και την ελληνική κοινή γνώμη. Στην παρούσα φάση φαίνεται εξαιρετικά δύσκολο να υπάρξει συναίνεση».

Οι διαπραγματεύσεις για την TTIP ξεκίνησαν τον Ιούνιο του 2013 και συνεχίζονται. Μέχρι σήμερα έχουν πραγματοποιηθεί εννέα (9) διαπραγματευτικοί γύροι και δεν υπάρχουν ακόμα «ενοποιημένα κείμενα», γεγονός που καταδεικνύει ότι υφίστανται ακόμα πολλά εκκρεμή ζητήματα. Ενδεικτικά αναφέρουμε το ζήτημα της προστασίας των επενδύσεων και το μηχανισμό διαιτησίας (ISDS), της προστασίας των Γεωγραφικών Ενδείξεων, τις δημόσιες προμήθειες, το ζήτημα της ενέργειας κ.ά. Ο επόμενος διαπραγματευτικός γύρος προγραμματίζεται να διεξαχθεί τον Ιούλιο.

Αναφορικά με την αναμενόμενη διάρκεια των διαπραγματεύσεων, σημειώνεται, ότι, στην πρόσφατη επίσκεψη (αρχές Μαρτίου 2015) του Προέδρου του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, κ. Tusk στις Η.Π.Α., μετά από πρόσκληση του Αμερικανού Προέδρου, συζητήθηκε, μεταξύ άλλων, και το θέμα της TTIP, όπου οι δύο πλευρές υποστήριξαν την ταχεία ολοκλήρωση των διαπραγματεύσεων. Επίσης, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο (19-20 Μαρτίου) υιοθέτησε σχετικά Συμπεράσματα, τα οποία αναφέρουν ότι «Ε.Ε. και Η.Π.Α. πρέπει να καταβάλουν κάθε δυνατή προσπάθεια ώστε οι διαπραγματεύσεις να καταλήξουν σε μία φιλόδοξη, συνολική και αμοιβαίως επωφελή Συμφωνία έως το τέλος του έτους, καθώς και ότι Ευρωπαϊκή Επιτροπή και κράτη-μέλη θα εντείνουν τις προσπάθειες προβολής του οφέλους της Συμφωνίας, ενισχύοντας το διάλογο με την κοινωνία των πολιτών». Παρ' όλα αυτά, στο άτυπο Συμβούλιο Εμπορίου που ακολούθησε στη Ρίγα της Λετονίας (25-26/3/2015), ο Υπουργός Εξωτερικών της Λετονίας και Προεδρεύων του Συμβουλίου δήλωσε ότι «δεν μπορούμε να αποκλείσουμε το ενδεχόμενο οι διαπραγματεύσεις να διαρκέσουν περισσότερο», ενώ η αρμόδια Επίτροπος τόνισε ότι «στοχεύουμε στην ολοκλήρωση των διαπραγματεύσεων εντός της θητείας του Προέδρου Obama» (η οποία λήγει επίσημα στις 19/1/2017).

Το πλέον επίμαχο ζήτημα στην TTIP, που έχει δημιουργήσει τεράστιες αντιδράσεις, ακόμη και από συστημικές και νεοφιλελεύθερες πολιτικές δυνάμεις, αποτελεί η θεσμοθέτηση του μηχανισμού «Διακανονισμού Διαφορών μεταξύ Επενδυτή και Κράτους (Investor State Dispute Settlement), γνωστού ως ISDS.

Όπως γίνεται αντιληπτό, ο μηχανισμός αυτός ενέχει αυξημένους κινδύνους για τη χώρα μας, ιδιαίτερα τη στιγμή που προσπαθεί να εφαρμόσει ένα πρόγραμμα ενίσχυσης της πραγματικής οικονομίας, μέσω της αύξησης του κατώτατου μισθού, της επαναφοράς των συλλογικών συμβάσεων, κλπ.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή παρουσίασε τις προτάσεις της για το ISDS (“Concept paper on Investment in TTIP and beyond - the path to reform”), συμπεριλαμβανομένης της σύστασης δευτεροβάθμιου μηχανισμού, ζήτημα το οποίο, μεταξύ άλλων, αφορά στην επιλογή μεταξύ κανόνων ICSID ή κανόνες άλλων εθνικών ή διεθνών κανόνων διαιτησίας. Οι προτάσεις της Επιτροπής εστιάζουν σε τέσσερις τομείς που θεωρεί ότι χρήζουν βελτίωσης: α) δικαίωμα του νομοθετείν, β) δημιουργία και λειτουργία διαιτητικών δικαστηρίων, γ) επανεξέταση των αποφάσεων από δευτεροβάθμιο όργανο και δ) σχέση μεταξύ εθνικών δικαστηρίων και μηχανισμού επίλυσης διαφορών της TTIP. Η πλειοψηφία των κρατών μελών στήριξαν τις προτάσεις της Επιτροπής. Ωστόσο, η Ελλάδα, η Σλοβενία και, σε λιγότερο βαθμό, η Αυστρία εξέφρασαν τις ανησυχίες τους για τον περιορισμό του δικαιώματος του νομοθετείν.

Η ελληνική κυβέρνηση θεωρεί ότι το δικαίωμα της κάθε κυβέρνησης να νομοθετεί και να αποφασίζει τους κανόνες της επενδυτικής δραστηριότητας με γνώμονα το δημόσιο συμφέρον πρέπει να είναι αδιαπραγμάτευτο. Στο πλαίσιο αυτό, αγωνίζεται για την ύπαρξη ενός ρυθμιστικού πλαισίου που θα προστατεύει το δημόσιο συμφέρον. Το γεγονός ότι το θέμα της ISDS «πάγωσε» από την ίδια την Ευρωπαϊκή Επιτροπή τον Μάρτιο του 2014, λόγω των εκτενέστατων αντιδράσεων, μας κάνει να πιστεύουμε ότι η σταθερή πολιτική μας ενάντια στη συμπερίληψη του συγκεκριμένου κεφαλαίου στην TTIP, μπορεί να φέρει αποτελέσματα, εφόσον η θέση αυτή

υποστηριχθεί, μαζί με την δυναμική των κινημάτων, και από στοχευμένες αντιδράσεις άλλων κυβερνήσεων κρατών-μελών, κάτω από το βάρος των διαρκώς αυξανόμενων μαζικών κοινωνικών αντιδράσεων στην ΕΕ και τις Ηνωμένες Πολιτείες.

Δεδομένου ωστόσο ότι, η συζήτηση βρίσκεται ξανά σε εξέλιξη, θα υποστηριχθεί συντεταγμένα από την ελληνική κυβέρνηση ότι, η οποιαδήποτε προσφυγή σε ένδικα μέσα από ιδιώτες επενδυτές εναντίον αποφάσεων των κυβερνήσεων, θα πρέπει να γίνεται μόνο στα εθνικά δικαστήρια. Σε κάθε άλλη περίπτωση, είναι ξεκάθαρο ότι το κεφάλαιο της εμπορικής συμφωνίας για την λειτουργία του μηχανισμού της ISDS δεν θα μπορεί να γίνει αποδεκτό από την Ελλάδα.

Ιδιαίτερα θα πρέπει να τονίσουμε την τεράστια σημασία που δίνει η ελληνική κυβέρνηση στην προστασία των αγροτικών προϊόντων Γεωγραφικής Ένδειξης (ΠΟΠ/ΠΓΕ), αλλά και την καθολική άρνηση των ΗΠΑ για προστασία των Γεωγραφικών Ενδείξεων, καθώς είναι γνωστή η βαρύτητα που δίνουν στην προστασία των υφιστάμενων εμπορικών σημάτων (trademarks) και των γενοσήμων (generics), σε βάρος των Γεωγραφικών Ενδείξεων.

Μείζον θέμα επίσης, που έχει προκαλέσει εκτεταμένες διαμαρτυρίες και αντιδράσεις, αποτελεί η έλλειψη διαφάνειας και ενημέρωσης, όσον αφορά στο πραγματικό περιεχόμενο των διαπραγματεύσεων ανάμεσα στις δυο πλευρές και ιδιαίτερα τις αναμενόμενες επιπτώσεις στην οικονομία και την καθημερινότητα των πολιτών στις δυο πλευρές του Ατλαντικού.

Για να μετριάσει την ένταση αυτών των αντιδράσεων, το Συμβούλιο αποφάσισε τον αποχαρακτηρισμό της διαπραγματευτικής εντολής της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Το σχετικό έγγραφο και τα πρακτικά από τους μέχρι σήμερα διαπραγματευτικούς γύρους, μπορούν να αναζητηθούν στην ιστοσελίδα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, στον ακόλουθο σύνδεσμο: <http://ec.europa.eu/trade/policy/in-focus/ttip>.

Σημειώνεται ότι τα κείμενα είναι διαθέσιμα σε έξι γλώσσες της ΕΕ - δυστυχώς δεν συμπεριλαμβάνεται η ελληνική - ωστόσο, σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι καλύπτουν τα μεγάλα ερωτήματα για την πραγματική οικονομική και κοινωνική διάσταση της επιδιωκόμενης συμφωνίας και τις ανησυχίες της κοινής γνώμης.

Η ελληνική κυβέρνηση θεωρεί, και είναι ευρέως αποδεκτό ότι, η TTIP αποτελεί μια εμπορική συμφωνία που επικεντρώνεται στην ακόμα μεγαλύτερη απελευθέρωση, στοχεύοντας κυρίως στους μη δασμολογικούς φραγμούς. Θεωρούμε συνεπώς ότι θα είναι επιζήμια για τα δικαιώματα των εργαζομένων και των καταναλωτών, ενώ οι μεγάλες εταιρείες και τα επενδυτικά κεφάλαια είναι βέβαιο ότι θα εκμεταλλευτούν στο έπακρο αυτή την απελευθέρωση.

Υποστηρίζοντας μία συμφωνία συνεργασίας που θα δίνει έμφαση στην προστασία των εργαζομένων, των καταναλωτών και του περιβάλλοντος και που θα ανταποκρίνεται στα υψηλότερα αναγνωρισμένα πρότυπα σε παγκόσμιο επίπεδο, είμαστε ιδιαίτερα επιφυλακτικοί με τις προβλέψεις και τους όρους της TTIP, ιδιαίτερα όσον αφορά στην προστασία των εργασιακών δικαιωμάτων, των προσωπικών δεδομένων, στη διατροφική ασφάλεια, στην προστασία του περιβάλλοντος, κλπ, προς όφελος των κυρίαρχων αμερικανικών και ευρωπαϊκών πολυεθνικών και εις βάρος φυσικά των

μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων, των δημόσιων προϋπολογισμών που θα επωμιστούν το κόστος προσαρμογής και, εν τέλει, των κεκτημένων δικαιωμάτων των λαών.

Η νέα κυβέρνηση διατυπώνουμε σε κάθε επίπεδο τις αμφιβολίες μας και τις ανησυχίες μας για τις πραγματικές στοχεύσεις αυτής της εμπορικής συμφωνίας και προσπαθούμε, εκτός των άλλων, να διαμορφώσουμε συμμαχίες με άλλα κράτη-μέλη, για την απαλοιφή των όρων εκείνων που μπορεί να αποτελέσουν κίνδυνο για τα εθνικά μας συμφέροντα ή συνολικότερα για το ευρωπαϊκό κοινωνικό κεκτημένο.

Ο Αναπληρωτής Υπουργός Εξωτερικών
αρμόδιος για Ευρωπαϊκές Υποθέσεις

Νικόλαος Χουντής

Ακριβές Αντίγραφο
Αθήνα, 5 Ιουνίου 2015

Γεώργιος Παρθενίου
Σύμβουλος Πρεσβείας Β'

